

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของการวิจัย

ปัจจุบัน เมืองใหญ่ที่มีประชากรหนาแน่น การจราจรติดขัดเป็นปัญหาที่สำคัญมาก เพราะทำให้เกิดการสูญเสียทั้งด้านเวลาและค่าใช้จ่ายในการเดินทาง รวมถึงปัญหาอุบัติเหตุและมลภาวะ แนวทางการแก้ปัญหาจำเป็นต้องมีการวางแผนด้านการจราจรและการขนส่งในพื้นที่นั้นๆ ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

การวางแผนด้านการจราจรและการขนส่ง คือการศึกษาพฤติกรรมของคนในชุมชน แล้วพยากรณ์ล่วงหน้าเพื่อจัดเตรียมรูปแบบในอนาคต หลายปีที่ผ่านมา พบว่าแหล่งดึงดูดการจราจรที่สำคัญแหล่งหนึ่งคือ ห้างสรรพสินค้าและสถานประกอบการธุรกิจค้าปลีกขนาดใหญ่ซึ่งมีการขยายธุรกิจและมีการขยายสาขาออกไปยังเมืองใหญ่ๆ ในส่วนภูมิภาค โดยตั้งอยู่ในย่านชุมชนเพื่อให้อยู่ในทำเลที่เหมาะสมและได้เปรียบคู่แข่ง ซึ่งมักจะมีผลกระทบอย่างมากต่อการจราจรขนส่งของชุมชนนั้นๆ อย่างไรก็ตาม ข้อดีของห้างสรรพสินค้าในการให้บริการที่หลากหลายทำให้ผู้เดินทางที่มีจุดประสงค์ในการทำกิจกรรมหลายอย่างสามารถใช้การเดินทางมายังห้างสรรพสินค้าเพียงหนึ่งเที่ยว การเดินทางเพื่อที่จะทำกิจกรรมหลายอย่างได้พร้อมกัน และมีส่วนทำให้ปริมาณเที่ยวเดินทางลดลง

โครงการนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นการศึกษาตัวอย่างในการใช้ข้อมูลปริมาณการจราจรเข้าออก แหล่งดึงดูดการจราจรร่วมกับข้อมูลการวางแผนการขนส่งของชุมชนที่เป็นที่ตั้งของสถานประกอบการมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยกำหนดให้ห้างสรรพสินค้าไดอาน่า หาดใหญ่เป็นกรณีศึกษาเนื่องจากเป็นแหล่งดึงดูดการจราจรและมีปริมาณจราจรเข้าออกสูง ทำให้มีผลกระทบต่อการจราจรบนถนนศรีภูวนารถและถนนใกล้เคียง โดยเฉพาะการกักรถเพื่อเข้าออกห้างสรรพสินค้าบริเวณสี่แยกถนนศรีภูวนารถกับถนนราษฎร์ยินดีและสามแยกถนนศรีภูวนารถกับถนนละม้ายสงเคราะห์ จึงควรศึกษาแนวทางเพื่อลดผลกระทบ

โปรแกรมที่ใช้ในการวางแผนระบบการขนส่งในปัจจุบันมีความยืดหยุ่นสูง ช่วยลดความยุ่งยากในการคำนวณ และเพิ่มความสะดวกรวดเร็วในการวางแผนการขนส่ง อีกทั้งยังช่วยให้สามารถจำลองสถานการณ์ต่างๆ และสามารถทดสอบทางเลือกต่างๆ ได้ อย่างไรก็ตาม ความยุ่งยากในการคำนวณที่ลดลงไปนั้นบางครั้งจะถูกแทนที่ด้วยความซับซ้อนในการบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรม ซึ่งผู้วิจัยจะได้พยายามจัดระบบให้เรียบง่ายขึ้นสำหรับเป็นตัวอย่างสำหรับกรณีอื่นๆ ที่คล้ายคลึงกันต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดประสงค์หลักคือ

- 1.2.1 เพื่อศึกษาความสามารถในการดึงดูดปริมาณจราจร โดยกำหนดให้ห้างสรรพสินค้าไดอาน่า หาดใหญ่เป็นกรณีศึกษา
- 1.2.2 เพื่อศึกษาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ TRIPS
- 1.2.3 เพื่อสร้างและประยุกต์ใช้แบบจำลองในการเสนอแนวทางแก้ปัญหาสำหรับกรณีศึกษา

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

- 1.3.1 ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ TRIPS 32 (Demo) จำกัดพื้นที่ย่อยไม่เกิน 25 โซนในการวิจัย
- 1.3.2 กำหนดศึกษาและเก็บข้อมูลในช่วงที่มีปริมาณจราจรสูงสุดของวันหยุดราชการแรกของเดือนขอบเขตพื้นที่ศึกษาครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของเทศบาลนครหาดใหญ่

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.4.1 เป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาผลกระทบของการตั้งสถานประกอบการค้าขนาดใหญ่ที่มีต่อการจราจรและการขนส่งในเมืองหาดใหญ่ และเป็นตัวอย่างของเมืองในภูมิภาค
- 1.4.2 เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ปริมาณจราจรเข้าออกของสถานที่ต่างๆ ที่ตั้งอยู่ในชุมชน
- 1.4.3 เพื่อให้หน่วยงานท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องพิจารณานำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ของโครงการเป็นส่วนประกอบการวางนโยบายด้านการจราจรและการขนส่งของชุมชน